

Yhdistetyt asiat T-244/93 ja T-486/93

TWD Textilwerke Deggendorf GmbH vastaan Euroopan yhteisöjen komissio

Valtion tuet — Komission päätökset, joilla tiettyjen tukien maksaminen keskeytettiin, kunnes aikaisemmat, lainvastaiset tuet oli maksettu takaisin

Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (laajennettu kolmas jaosto)
13 päivänä syyskuuta 1995 antama tuomio ..... II - 2268

Tuomion tiivistelmä

- 1. Valtioiden myöntämät tuet — Kielto — Poikkeukset — Komission päätös, jolla tuen maksamisen edellytykseksi asetettiin se, että kysymyksessä oleva yritys maksaa ensin takaisin yrityksen aikaisemmin saaman, lainvastaisen tuen — Edellytys, joka asetettiin, jotta tuet eivät kumuloituisi siten, että ne aiheuttaisivat yhteisön edun vastaisia muutoksia kaupankäyntiä koskevissa edellytyksissä — Komission toimivaltaan kuuluva päätös (ETY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c kohta ja 93 artiklan 2 kohta sekä 169 artikla)*

2. *Valtioiden myöntämät tuet — Yhteisön ja jäsenvaltioiden toimivalta — Komission valta tehdä sellainen päätös, jolla tuen maksamisen edellytykseksi asetettiin se, että aikaisempi lainvastainen tuki ensin maksettiin takaisin, vaikka kysymyksessä oleva yritys oli kiistänyt takaisinmaksamisvelvollisuuden olemassaolon vedoten kansallisen oikeuden mukaiseen luottamussensuojan periaatteeseen ja kansallisen oikeuden mukaisiin hallintomenettelyä koskeviin säännöksiin*
(ETY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c kohta ja 93 artiklan 2 kohta)
3. *Valtioiden myöntämät tuet — Kielto — Poikkeukset — Tuet, joiden voidaan katsoa soveltuvan yhteismarkkinoille — Komission tarkintavalta — Tuomioistuinten harjoittaman valvonnan rajat*
(ETY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohta)
4. *Lainvastaisuusväite — Sellaista toimenpidettä koskeva väite, jota vastaan kantaja ei ole ajoissa nostanut kumoamiskannetta — Tutkimatta jättäminen*
(ETY:n perustamissopimuksen 173 ja 184 artikla)

1. Komissio ei ylitä toimivaltaansa tehdesään päätöksen, jolla se perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdan c kohdan mukaisesti hyväksyy sellaisen sen käsiteltäväksi saatetun tukihankkeen, jota jäsenvaltio ehdottaa myönnettäväksi yritykselle, ja jolla kielletään tuen maksaminen ennen kuin yritys on maksanut takaisin sellaisen sille aikaisemmin myönnetyn tuen, jonka lainvastaisuus, joka perustui siihen, että sitä ei ennakolta ollut annettu tiedoksi ja siihen, että tuki ei sovelnut yhteismarkkinoille, oli todettu komission lainvoimaiseksi tulleella päätöksellä.

Itse asiassa komissiolle perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa annettu valta päättää siitä, että tiettyä tukea on muutettava, merkitsee välttämättömästi sitä, että sellaiseen päätökseen, jolla hyväksytään 92 artiklan 3 kohdan c

kohdan perusteella tuki, voidaan liittää ehtoja, joilla on tarkoitus taata se, etteivät kaupankäyntiä koskevat edellytykset muutu yhteisen edun vastaisella tavalla. Muutoksen todennäköisyyttä arvioitaessa on otettava huomioon kaikki asian kannalta merkitykselliset seikat, kuten vanhan ja uuden tuen mahdollinen yhteisvaikutus ja se, ettei vanhaa lainvastaista tukea ole maksettu takaisin. Komission ei voida katsoa käyttäneen perustamissopimukseen perustumatonta menettelyä sillä perusteella, että se on asettanut tällaisen lainvastaisen tuen tosiasiallista takaisinmaksamista koskevan ehdon, vaikka se olisi voinut käyttää perustamissopimuksen 93 artiklan 2 kohdassa ja 169 artiklassa tarkoitettuja jäsenyysvelvoitteen noudattamatta jättämistä koskevia menettelyjä, koska — kuten päätöksen perustelukappaleista ilmenee — sen tarkoituksena ei tukihanketta koskevan ratkaisun yhteydessä ole ollut todeta aikaisemman päätöksen rikkomista, vaan velvollisuuksiensa mukaisesti varmistaa, että suunniteltu tuki ei aiheuta sellaisia seurauksia,

jotka tekevät siitä yhteismarkkinoille soveltumattoman.

2. Komissio ei ole loukannut yhteisön ja jäsenvaltioiden välistä toimivallan jakoa tehdessään päätöksen, jolla yritykselle myönnetyn tuen maksamisen edellytykseksi asetettiin se, että sellaiset tämän yrityksen saamat tuet, jotka komissio oli lainvoiman saaneella päätöksellä todennut lainvastaisiksi sillä perusteella, että niitä ei ennakolta ollut annettu tiedoksi ja että ne eivät soveltuneet yhteismarkkinoille, oli ensin maksettava takaisin. Näin on siitä riippumatta, sisältyykö siihen kansalliseen oikeuteen, jota tässä tapauksessa sovellettiin sanottuun takaisinmaksamiseen, sellainen luottamuksensuojan periaate, johon yritys voi vedota kansallisessa tuomioistuimessa, ja sellainen hallintomenettelyä koskeva kansallinen sääntö, jolla määrätään hallinnollisten toimien peruuttamiselle sellainen määräaika, joka tässä tapauksessa oli päättynyt.

Kansallisessa tuomioistuimessa vireillä oleva oikeudenkäynti, jonka ei voida katsoa aiheuttavan sitä, että komissio veloitettaisiin hyväksymään sellainen tuki, joka yhdessä takaisin maksamattomien, lainvastaisten tukien kanssa olisi soveltumaton yhteismarkkinoille, ei voi olla sellainen seikka, joka estäisi komissiota käyttämästä toimivaltaansa. Sellaisia kansallisen oikeuden luottamuksensuojaa koskevia säännöksiä tai säännöksiä, joissa asetetaan määräaika sellaisten päätösten

peruuttamiselle, joilla annetaan oikeuksia, ei voida soveltaa siten, että yhteisön oikeudessa edellytetty takaisinperiminen kävisi käytännöllisesti katsoen mahdottomaksi; silloin kun on kysymys tuesta, joka on lainvastainen sen vuoksi, ettei sitä ole ennakolta annettu tiedoksi, tuensaa-jayritys voi yhteisön oikeuden mukaan menestyksellisesti vedota perusteltuun luottamukseen vain yhteisön oikeuden tuntemissa poikkeuksellisissa olosuhteissa.

3. Perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa annetaan komissiolle harkintavalta silloin kun se päättää tietyn tuen soveltumisesta yhteismarkkinoille; tämän harkintavallan käyttäminen edellyttää monimuotoisten taloudellista ja sosiaalista järjestelmää koskevien, yhteisön tasolla suoritettavien arviointien tekemistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinten on tämän vuoksi tätä arviointia valvoessaan vain varmistettava, että menettelysääntöjä on noudatettu, perustelut ovat riittäviä, tosiseikat ovat aineellisesti oikeita ja ettei ilmeistä arviointivirhettä ole tapahtunut tai harkintavaltaa ole väärinkäytetty.

4. Luonnollinen tai oikeushenkilö, joka olisi voinut nostaa tiettyä toimenpidettä koskevan kumoamiskanteen perustamissopimuksen 173 artiklan toisen alakohdan perusteella mutta joka ei ole menetellyt näin asetetussa määräajassa, ei voi esittää perustamissopimuksen 184 artiklan mukaista lainvastaisuusväitettä.